

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXIII. De morte Liberii Episcopi Romani: deque Damaso & Vrsino qui post illum fuerunt. Et quod universus Occidens praeter Mediolanum & Auxentium ejus Episcopum, recte sentiebat. Item de Synodo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

inter se consenserunt. Utrique enim Spiritum sanctum ministrum esse, & ordine atque honore tertium, & substantia dissimilem asseverabant. Quicumque vero Filium Patri consubstantialem esse profitebantur, idem quoque sentiebant de Spiritu. Quam doctrinam in Syria quidem Apollinatis Laodicensis: in Aegypto autem Athanasius Episcopus; in Cappadocia vero & in Ecclesiis Pontici, Basilii & Gregorii acerrime tutati sunt. Porro cum hæc quæstio ageretur, & contendendi studio magis magisque in dies cresceret, Episcopus urbis Romæ, re comperta scripsit ad Orientis Ecclesias, ut Trinitatē consubstantialem, & honore gloriaque æqualem, una cum Occidentalibus Episcopis confiterentur. Quo facto, utpote controversiâ iudicio Romanæ Ecclesiæ terminatâ, singuli quievêre: eaque quæstio finem tandem accepisse videbatur.

CAP. XXIII.

De morte Liberii Episcopi Romani: deque Damaso & Ursino qui post illum fuerunt. Et quod uni versus Occidens præter Mediolanum & Auxentium eius Episcopum, recte sentiebat. Item de Synodo Romana que Auxentium deposuit, & de regula quam promulgavit.

PER idem tempus mortuo Liberio, Damasus Romanæ sedis administrationem suscepit. Qua in ordinatione Ursinus quidam Diaconus quorundam suffragiis nominatus, cum repulsum passus esset, ferre non potuit: sed clam ab obsecris quibusdam Episcopis ordinatus, Ecclesiam discerpere, & separatim collectas agere conabatur. Diviso igitur populo, alii quidem istum, alii vero Damasum præferebant Episcopum. Hinc, ut verisimile est, ingens contentio ac seditio multitudinis exarsit: adeo ut malum ad vulnera & cædes usque prorumperet. Donec Præfectus urbis, multis tum ex plebe, tum ex clero supplicio affectis, Ursini conatum repressit. Quod vero ad doctrinam fidei pertinet, nec Romani, nec ulli alii in Occidentis partibus, tunc temporis, sicut nec antea, inter se dissidebant: sed universi sententiam Nicænæ Synodi approbant, & Trinitatem æqualis honoris ac potentie venerabantur. Excepto duntaxat Auxentio; qui tunc Mediolanensi

ἐναυλέγοντες· ἀμφότεροι γὰρ διακονοῦντες τῷ πνεύματι καὶ τῇ τιμῇ, καὶ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ πατρὸς τὸν υἱὸν ἐδόξαζον, τὰ αὐτὰ ὡς αὐτὸν ἔπνεύματι· ἐφρόνεν· ἐκκαθάρνας δὲ τὴν λόγῳ σωτῆρα αὐτοῦ, ἐν μὴν τῇ Συρίᾳ Δοσολιανῶν· ὁ λαοδικεὺς ἐν αἰγύπτῳ δὲ ἀθανάσιος· ὁ ἐπίσκοπος δὲ καππαδοκίας κρηταῖς ἀνατὸν πόντον ἐκκλησίας βασιλείου· ἡ γρηγόριος ἀνακινεμένης δὲ τῆς τοιαύτης ζητήσεως, καὶ ὡς εἰκός ταις φιλονεικίαις ὁμοῦται πλέον ἐπιδόξησης, μαθὼν ὁ Ῥώμιος ἐπισκοπῶν, ἐγράψεν ταῖς ἀνά τὴν ἑὴν ἐκκλησίαν τοῖς δὲ τῆς δύσεως ἱερεῦσι, περὶ ἀομοιωτικῆς ἡ ὁμοδόξου πρεσβευτικῆς τῆς ἡγεμονίας, καὶ ἡλικιωμένων ἀπαξ ὡς τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἡ συχίαν ἡ γονέας, καὶ τὸ ἔχειν ἐδόξεν ἡ τοιαύτη ζήτησις.

Κεφ. κγ.

Περὶ τελευταίου ἡλικιωμένου Ῥώμιος, καὶ δαμάσου καὶ εὐραίου τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ὡς ἀνίσταται, πάντα τὸ ὄρθριν ἐδόξαζον, πλὴν μετὰ αὐτὸν καὶ αὐξέντιον τῆς ταύτης ἀρχιερείας· καὶ ὡς ἡ ἐκκλησία αὐτοῦ, ἥτις κατέλιπεν αὐξέντιον, καὶ τὸ ἔχειν ἐγραψί.

Περὶ δὲ τῆτον τὸν χρόνον λιβερὸς τελευτήσας, ἐπιπέπευ δαμάσῳ τῶν Ῥωμαίων ἱρόνον· ἑσπῆσεν δὲ τὸν χειροτονία καὶ ἐποίησεν τῆς διακονίας, ἀπὸ τῆς ἑσπῆσας ἡνεγκέ λαβεῖν ἡ ἐσπῆσας ἀσήμεν ὁπτικῶν χειροτονηθείς, διασπῆσεν τὸν λαὸν ἐσπῆσας δαξέ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐκκλησίασιν ἡμερῶν ἐσπῆσας ἡ τῆς πλῆθους, οἱ μὴν τῆτον, οἱ δὲ δαμάσῳ ἡπισκοπον ἡξίεν· καὶ πολλὴ τὸν δῆμον ἡσπῆσας, ἔχει εἶχε καὶ σάσις ὡς μέχρι καὶ πτωμαίων καὶ φόνων τὸ κακὸν ἀερεθῆν· εἰσῆσεν δὲ τῆ Ῥώμιος ὑπαρχῶν πολλὰς δὲ δῆμον καὶ τῆ κληρῶν πτωμαίων ἐσπῆσας, ἐπῆσεν τῆ ἐσπῆσας ἐπιχειρήσιν δογματῶν δὲ πτωμαίων θά ἀερεθῆν, ἔτε Ῥωμαῖοι διεφῆσας ἔτε ἔτερεσι τῶν ἀνά τὴν δύσιν· ἀλλὰ πτωμαίων τὰ δόξασιν τοῖς ἐν νικαίᾳ σπῆσας σιν ἐπῆσεν, καὶ περὶ ἀδα ἡσπῆσας τῆ ἡδύναμον ἐδόξαζον· πλὴν τῶν ἀμφοῖν τῶν ἐσπῆσας ἡσπῆσας ὡς ἀερεθῆν τότε τῆς ἐν μετὰ αὐτὸν

δικησίας, εμασιν επεχειρει νεωσειζειν, κ
 παρ την κοινήν σωθήκην τῷ παρ εἰς τιν
 ρεων, το δρεϊς δόγμα κροβιῶεν, και ταῖσα
 φρογῆν τοῖς ἀνόμοιον τόν ἴον κ το πνεῦμα
 δοξάζουσι κ τὴν ὑστρον Ἰπυροδρῶν ζήτη
 σὺ καὶ ἀμῶνυσαίλων ἡ τῶν δπό τῆς γαλλίας
 κ βενετίας, κ παρ ἑτέρων πνῶν ταῦτα πα
 δαζοκ παρ αὐτοῖς, κ πολλὰ ὑστρον συνελ
 φῶντες εἰς ῥώμῳ Ἰπισκοποι πολλῶν ἑθνῶν,
 ἐκφῆσαν το ἑαυτῶν κοινῶν ἀλλότρειον εἰ
 ναυῶξῆλιον, κ εἰς ὁμοίως ἀπαρδοξάζον
 ται: βεβαίαν ἡ μῦρον τὴν παρδοθεῖσαν πίστιν
 παρ τὸν νικαία σωδοκ τῶν ἐν λριμῶν δο
 ξαίλων Ἰπενανίων ταύτης, ἀκύρων ὄντων,
 ὡς μῖτε ἑ τῶν ῥωμαίων Ἰπισκόπου, μῖτε τῶν
 ἀλλων, σωθεμένων αὐτοῖς κ ὡς πολλῶν τῶν
 ἀνὸθι σωελθόντων, ἀπαρδέντων τοῖς τότε
 παρ αὐτῶν δεδογμῶν: ταῦτα ἡ ἄτω γρέ
 δτω κη δόξα, μαρτυρεῖ κ ἡ Ἰπιστολῆ δα
 μασε ἑ ῥωμαίων ἐπισκόπου, ἑ τῶν ἄμα ἀπαρ
 τότε σωελθόντων, παρ εἰς ἑ τῶν Ἰπυ
 αῖπες γραφεῖσα ἔχει ἡ ὡδε.

A præfident Ecclesie, cum paucis quibus
 dam res novas moliebatur, & contra
 communem consensum Occidentali
 um Episcoporum, Arij opinionem stabi
 lire, & cum iis qui Filium ac Spiritum
 sanctum, juxta controversiam recens ex
 ortam, Patri dissimilem esse censabant,
 consentire nitentur. Sed cum Episco
 pi Gallie & Venetie, idem quoque ten
 tari à quibusdam aliis retulissent, brevi
 post tempore Episcopi ex multis Pro
 vinciiis Romam convenientes, Auxenti
 um eosque qui idem cum illo sentirent,
 alienos esse à communione sua decreve
 runt: utque fides quæ à Concilio Nicæ
 no tradita erat, firma ac stabilis perman
 eret; infirmatis iis qui in Ariminensi
 Synodo contra illam fidem decreta
 erant, eo quòd nec Romanus Episco
 pus, nec alii gestis illis consensissent,
 multique etiam ex iis qui huic Synodo
 interfuerant, decreta ejus improbavissent.
 Hæc porro ita gesta constituta
 que esse testatur Epistola Damasi, quam
 ille unà cum Episcopis qui tunc Romam
 convenerant, scripsit ad Episcopos Illy
 rici. Sic autem habet.

Οἱ ἐπίσκοποι οἱ ἐπὶ τῆς ῥωμαίων εἰς τὸ ἱερὸν
 συνέδριον συνελθόντες, τοῖς ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ
 καθέσταν ἐπισκόποις, δάμασσο, ἑ καλέ
 ρειθ, κ οἱ λοιποῖ, τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελ
 φοῖς ἐν κυρίῳ χαίρου.

Episcopi ad sacrum Concilium Rome con
 gregati, Episcopis in illyrico constitutis,
 Damasus, Valerius & reliqui, dilectis fra
 tribus in Domino salutem.

Πιστόμορ τὴν ἀγίαν πίστιν ἡμῶν, ἡν ἐν τῇ δι
 δασκαλία τῶν ἀποστόλων θερελυθεῖσαν,
 ταύτῳ καλέχου, κ ταύτῳ τῷ λαῷ ὑφηγῆ
 ῶν ἡπὶς ἀπο τῶν ἀποστόλων παρ τῶν πατέρ
 ων, ἐδενὶ λόγῳ διαφονεῖ ἑδὲ γδ ἄλλως ἀρ
 μόξ δανοῖδης ἑ θεῖς ἱερεῖς, ὅ ὦν δικαίου
 ἱστῆς θεῖς παιδὲσδε ἀλλὰ δι ἀναφορῆς
 τῶν ἐν γαλλία κ βενετία ἀδελφῶν, εἰνωμῶ
 πιας ἀρσαν παρδέν τῶν ὅπῃ κακὸν ἑ μόνον
 παρδούλα πῆεσδε ὀφείλουσι οἱ ἐπίσκοποι, ἀλλὰ
 κ ἡ ὅσα ἀπέφῃ πνῶν ἡ ἀπλοτήν οἰκείαις ἐρμη
 νείαις ἀνθίσαντο: ἀπὸ ἐν τῶν διαφορῆς διδα
 καλίας διανοομένων μὴ παρδολιδανῶν,
 ἀλλὰ κ μᾶλλον τῶν πατέρων ἡμῶν καλέχου
 τὴν γνώμην, ὅσακίς ἀν διαφορῆς βεβαῖς
 παρδούλας τοιγαρῆν ἀξῆλιον τὸν με
 δολάνων ἑξαιρετῶς ἐν τῷ τῷ πῆσάγμα
 ἡ καλακεκῆσαι παρδούλας δίκαιον
 ἐν ἐστὶ, πάντα εἰς ἐν τῷ ῥωμαίων
 κόσμῳ διδασκαλῆς ὁμοφρονῆν, κ

Credimus vos Sacro-sanctam fidem
 nostram, quæ super doctrina Apostolo
 rum fundata est, retinere, eamque popu
 lo prædicare: quæ à Patrum decretis
 nullatatione dissentit. Neque enim de
 cet aliter sentire sacerdotes Dei, à qui
 bus etiam sapientes erudiri debent. Ve
 rum fratrum ex Gallia & Venetia rela
 tione didicimus, nonnullos hæresin in
 ducere studere. Quod malum non so
 lum præcavere debent Episcopi, sed
 quæcunque seu per imperitiam, seu per
 simplicitatem quorundam, veris ac pro
 priis interpretationibus adverfantur:
 nec ab illis qui diversa dogmata commi
 niscuntur, abripi in errorem, sed potius
 Patrum nostrorum decreta retinere, quo
 ties illi variis consiliis temere circumfe
 runtur. Quapropter Auxentium Medio
 lanensem præcipue in hoc negotio dam
 natum esse perscribunt. Equum igitur
 est, ut omnes in orbe Romano Ecclesia
 rum doctores inter se consentiant, nec

PPPP ij

diferepantibus doctrinis fidem contaminent. Nam cum hæreticorum improbitas vigere primum cœpisset, quemadmodum nunc, quod quidem Deus avertat, Arianorum viget blasphemia; Patres nostri trecenti decem & octo selecti, habito apud Nicæam tractatu, adversus armâ diaboli hunc murum erexerunt, & hac antidoto lethalia venena repulerunt: ut Pater & Filius, unius Divinitatis, unius virtutis, uniusque figuræ esse crederentur. Spiritum autem Sanctum ejusdem quoque esse substantiæ credere debemus. Eum vero qui aliter sentiat, à communione nostra alienum esse decrevimus. Quam salutarem regulam & adorandam sanctionem, nonnulli violare conati sunt. Verum in ipso statim exordio, ab iis ipsis qui Arimini istud innovare aut attentare coacti fuerant, eo usque emendatum est, ut confessi sint se alia quadam disputatione deceptos esse, quam sententiæ à Nicænis Patribus promulgatæ contrariam esse minime advertissent. Neque enim præjudicium ullam afferri potuit ex numero eorum qui Arimini convenère: quandoquidem, uti supra diximus, illi ipsi qui per fraudem cedere aliquantulum visi sunt, postea meliore judicio usi, ea sibi displicere testati sunt. Perspicit igitur sinceritas vestra, hanc solam fidem, quæ juxta auctoritatem Apostolorum in urbe Nicæna fundata est, perpetua firmitate retinendam esse: eaque gloriari nobiscum tum Orientales, qui se Catholicos esse profitentur, tum Occidentales. Credimus autem futurum brevi, ut qui alia sentiunt, à nostra communione separentur, ablato ipsis Episcoporum nomine: ita ut populi ab errore ipsorum liberati respirare possint. Nullo enim modo errorem multitudinis corrigere poterunt, cum ipsi errore implicentur. Vestræ igitur reverentiæ judicium cum omnium sacerdotum judicio consentiat: in qua fide vos stabiles & firmos manere confidimus. Nos vero ita vobiscum credere oportere, mutuis charitatis vestræ litteris ad nos datis ostendite.

Α μη διαφόρεῖς διδασκαλίας ἴνῃ πῖνῃ μισοῦν
 κ' ἢ ἡνίκα πρῶτον ἡ κακία τῶν αἰρετικῶν ἀ-
 μάχη ἤρξατο, ὡς καὶ νῦν μάστιξ, ὅπως ἀπέ-
 τῶν δρεφανῶν ἡ βλασφημία, οἱ πατέρες ἡμῶν
 τριακόσιοι δέκα κ' ὀκτώ ἐπέλεξε, ἐν νικαίᾳ ἡ-
 νομένα σέμματα, τέτο τὸ τέχος ὑπεναίτων
 τῶν ὀπλων ἔδραβόλε ὤρεσαν, κ' ταύτη τῇ
 ἰδὸτα ἰαθανάσμα φάρμακα ἀπέστει-
 ὤσε ἰὸν πατέρα κ' ἰὸν υἱόν, μιᾶς θεότητος, μιᾶς
 δρεῖης, ἑνὸς χεῖματος πνεύματος, κ' τῆ
 ἰῆς ἰσῶσάσεως, κ' τὸ πνεῦμα ἰσάχον πνεύ-
 τὸν ἢ ἄλλως φρονεῖν, ἀλλότριον εἶναι τῆ
 ἰερας κοινῆς ἐκείνου ἀμ' ὄνπε ἰσῶσάσεως
 ὄρον, κ' τὴν ἀεσοκωμῆν σέψιν πνεύματος
 ἠθέλησαν, ἀλλὰ ἐν αὐτῇ τῇ δρεῖᾳ, ἀπ' αὐτῶν
 τέτων οἱ τινες τέτο ἐν δρεμίνω ἀνανεώσατ,
 ἡ ψηλαφῆσαι ἡναῖκα ἰσῶσ, μέχει ἰετα ὀ-
 θῶθη ὡς ὁμολογεῖν αὐτὰς ἑτέρα πνὶ διαί-
 ὑφαρπᾶσαι, ὅτι ἐκ ἐνόησαν τῇ τῶν πατέρων
 γνώμῃ ἴη ἐν νικαίᾳ δρεσάση ἐναντίον εἶναι
 δ' ἔδ' ἐπὶ ὀκρῖμα πὴ ἰδὸν ἡθῆ γρεῖς ἀπὸ ἑα-
 μέτων ἐν ἀριμίνω συναχθέντων, ὅπως ἐστὶς
 μήτε ἑ ῥωμαίων ἐπισκόπος, ἔσπε πάλιν ἐ-
 τῆ γνώμῃ ἐκδ' ἔξαδ, ἔτε βικενίως, ὅς ἐπι-
 σῆτοις ἔτεσι τὴν ἐπισκοπὴν ἀσπίως ἐδρα-
 ξαν, ἔτε τῶν ἄλλων τοῖς τοῖκοις συκαλιθεῖ-
 νων ὅποτε μάστιξ καθὼς πρὸς ῥηκα μιν, ἀ-
 ἔτοι οἱ ἰνες κ' συσκυθὴν ὑποκλιναδ, ἔδ ὄ-
 ἔτοι καλλίον γνώμῃ χρεσάμενοι, ἀπαρῶν
 ἀυλοῖς ἰαδτα ἐμαρῦρα ἰσῶσ ἰσῶσ ἐν ἡμέ-
 καθαρότης, ἰατὴν μόννη ἴνῃ πῖνῃ ἡνίκα
 κ' τὴν ἀνθενίαν τῶν δτος ὀλων ἐθεμελιώθη
 δινεκεῖ βεβαίότητι καθελίον εἶναι, κ' μετ' ἡμῶν
 ἰες ἀνατολικῆς οἱ πνες ἐαυτὰς τ' καθολικῆς
 Δναι ἐπὶ γνώσεσι, τὰς ἰ δνλικῆς κωνχᾶδ, π-
 σεύομεν ἰ ἐκ εἰς μακρὰν ἰες ἀλλὰ νοβίως, ἀ-
 ἴη ἴη ἐπὶ χρεσῆ ἀπὸ τ' ἡμέτερας κοινῆς ἡ-
 ειδῆσεως ἀυτῶν ἰσῶσ ἐπισκόπος οἰομα ὡς ἰ-
 λαγῆς ἀυτῶν τῆς πλάνης ἐλθεραβίλας, ἀ-
 πνεύσαι, ἔδ ἐν ἰ δρεσῶν διορθῶσαι δννῆ-
 ἴνῃ πλάνη ἰσῶν ὄχλων, ὅποτε αὐτοῖ ἀπὸ τ' π-
 νης καλέχον, ἰ συμφωνεῖται ἐν μ' πάλιν τῶ
 ἑ Θεῶ ἰερέων, κ' τ' ἡμέτερας ἰμίστητος ἡ γ-
 μη, ἐν ἡ μᾶς ἀγίως κ' βεβαίως πνεύματος
 ἰ ἔτος ἡμῆς μετ' ἡμῶν πνεύμῳ ὀφείλομεν
 ἀμοιβαίως τ' ἡμέτερας ἀγάπης ἐπιδραῖ-
 σαι